

О. Й. Павко

Мохнате

МОХНАТЕ – село Турківського району [Львівської області](#). Мохнат. сільс. раді підпорядк. с. Матків. Знаходиться у Карпатах, pobl. місця впадіння р. Сможенка в Стрий (притока Дністра), за 170 км від обл. центру, 30 км від райцентру та 22 км від залізнич. ст. Яблунька. Площа 2,3 км². За переписом насел. 2001, проживали 306 осіб; переважно українці. Уперше згадується в писем. джерелах 1593. Після 1-го поділу Польщі 1772 – у складі Австрії (від 1867 – Австро-Угор. імперії). У роки 1-ї світової війни тут відбувалися великі бої. Від 1918 – під владою ЗУНР. 1919–39 – знову в складі Польщі. 1939 сюди увійшли рад. війська. 1939–59 – село Дрогоб., від 1959 – Львів. обл.; 1940–59 – Борин., 1962–65 – Старосамбір., 1959–62 та від 1965 – Турків. р-нів. 1921–39 неподалік через перевал проходив кордон між Чехословаччиною та Польщею, 1939–41 – між Угорщиною та СРСР. До 2-ї світової війни проживали бл. 800 осіб. Від червня 1941 до вересня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. До серед. 1950-х рр. вели збройну боротьбу загони ОУН–УПА. У рад. період у М. відкрито Нар. дім, бібліотеку, фельдшер.-акушер. пункт. Тоді ж село входило до Матків. сільс. ради. Пам'ятка архітектури нац. значення – церква Собору Пресвятої Богородиці та дзвіниця (1902). Храм розташ. на вершині високого горба, посеред села, на цвинтарі. Дерев'яний, тридільний, триверхої будови, на підмурівку. Зведений майстром Г. Хитрилом у неоукр. стилі за проектом В. Нагірного. Зі Сх. до квадрат. нави прилягає гранчастий вівтар, а з Зх. – прямокут. бабинець. З Пд. і Пн. при вівтарі облаштовані прямокутні захристії, гранчасті на 2-му ярусі, вкриті п'ятисхилими дахами. Із Зх. при бабинці – невеликий присінок, вкритий окремим двосхилим дахом. Низькі світл. восьмирики на 3-х зрубах завершують шоломові бані з сліпими ліхтарями та маківками з хрестами. Дзвіницю (триярусна, квадратна в плані, вкрита восьмибіч. стіжком; 1-й ярус – зрубний, інші – стовпові) споруджено на Зх. від церкви. Нині діє громада УГКЦ.

Фотоілюстрації



Рекомендована література

1. Юсипович І. Турківщина за завісою століть. Л., 1993;
2. Гайда Ю. Турківщина: від перших згадок до наших днів. Коломия, 1997;
3. Гайда Ю., Шуптар В. Турківщина: історія населених пунктів. Уж., 2002;
4. Слободян В. Церкви Турківського району. Л., 2003.

Бібліографічний опис:

Мохнате / О. Й. Павко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69415>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).